

EUROPEAN ECONOMIC & SOCIAL COMMITTEE

'The Impact of the crisis on Greek Citizens' Conference,
Friday 31 May 2013, Thessaloniki Greece

***Ο αντίκτυπος της κρίσης στους Έλληνες
πολίτες:***

Πορεία προς την ανάκαμψη!

Μία εμπειρική προσέγγιση

Χρήστος Σπ. Νικολαΐδης, MBA, Ph.D
Καθηγητής Στρατηγικού Μάνατζμεντ,
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Περιεχόμενα της διάλεξης

- Η παγκοσμιοποίηση & η ευημερία
 - Τα κίνητρα της διάλεξης
 - Ο σκοπός της διάλεξης
 - Η έρευνα
 - Τα αποτελέσματα
 - Η Συζήτηση & οι Προτάσεις
-

Παγκοσμιοποίηση & κοινωνική ευημερία

- Η παγκοσμιοποίηση επιβάλλει το “Όμοιο” & περιορίζει το “Ίδιο” στους ανθρώπους (Morin, 2000)
- Το χρήμα λεκτικά και πρακτικά υπερτερεί της αγάπης:

*...εάν ομιλώ τις γλώσσες των ανθρώπων και των αγγέλων, αλλά δεν έχω **χρήμα**, έγινα χαλκός που δίνει ήχους ή κύμβαλο που βγάζει κρότους. Και εάν έχω το χάρισμα της προφητείας και γνωρίζω όλα τα μυστήρια και όλη τη γνώση, και εάν έχω όλη την πίστη, ώστε να μεταθέτω βουνά, αλλά δεν έχω **χρήμα**, δεν είμαι τίποτε... Ώστε αυτά τα τρία μένουν: πίστη, ελπίδα, χρήμα, μεγαλύτερο όμως απ’αυτά είναι το **χρήμα**...*

παγκοσμιοποίηση: μερικές αρνητικές επιρροές/επιπτώσεις

Φτώχεια

Ανισότητα

Ανεργία

Βία

Μόλυνση σε πλούσιες & φτωχές χώρες

Αλλοτρίωση της ζωής του ανθρώπου

Συγκέντρωση ανθρώπων στις πόλεις

Απογύμνωση της επαρχίας

**Παγκόσμια επίδραση της Δυτικής
κουλτούρας**

Ελαχιστοποίηση της γεωγραφικής απόστασης

**Μεγιστοποίηση της απόστασης μεταξύ των
ανθρώπων**

Μείωση πολιτισμικών αξιών & τέχνης

Μεγιστοποίηση του φόρτου εργασίας

Περιορισμένη εκπαίδευση/ κριτική σκέψη

Εκμετάλλευση του εργατικού δυναμικού

**Ανασφάλεια εύρεσης-παραμονής στην
εργασία**

Τρομοκρατία

Κυριαρχία Fast Food, Junk food

Οι πλούσιοι είναι πλουσιότεροι

Οι φτωχοί είναι φτωχότεροι

Συγκέντρωση του πλούτου

Μεγιστοποίηση ισχύος των ΜΜΕ

**Αύξηση θανατηφόρων ασθενειών AIDS, νόσοι
των χοίρων κλπ..**

Εξαγορές εθνικών επιχειρήσεων

Νόμιμη/παράνομη μετανάστευση ανθρώπων

‘Διάλυση’ της οικογένειας

Έλλειψη χρόνου, στρες

Πολεμικές διαμάχες

Κίνητρα της διάλεξης & έρευνας

- Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης όπως προαναφέρθηκε παραπάνω
 - Η πρόσκληση της EUROPEAN ECONOMIC & SOCIAL COMMITTEE και του ΚΕΠΚΑ για την συμμετοχή στην ημερίδα
-

Σκοπός της έρευνας

- Να διερευνήσει τις επιρροές της κρίσης στην κοινωνία και στους νέους, σε ηλικία, πολίτες
 - την στάση των πολιτών ως προς την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής τους
 - Να ‘προκαλέσει’ αξιόλογες πολιτικές διαχείρισης της κρίσης και των επιπτώσεων της στους πολίτες της χώρας
-

Η έρευνα

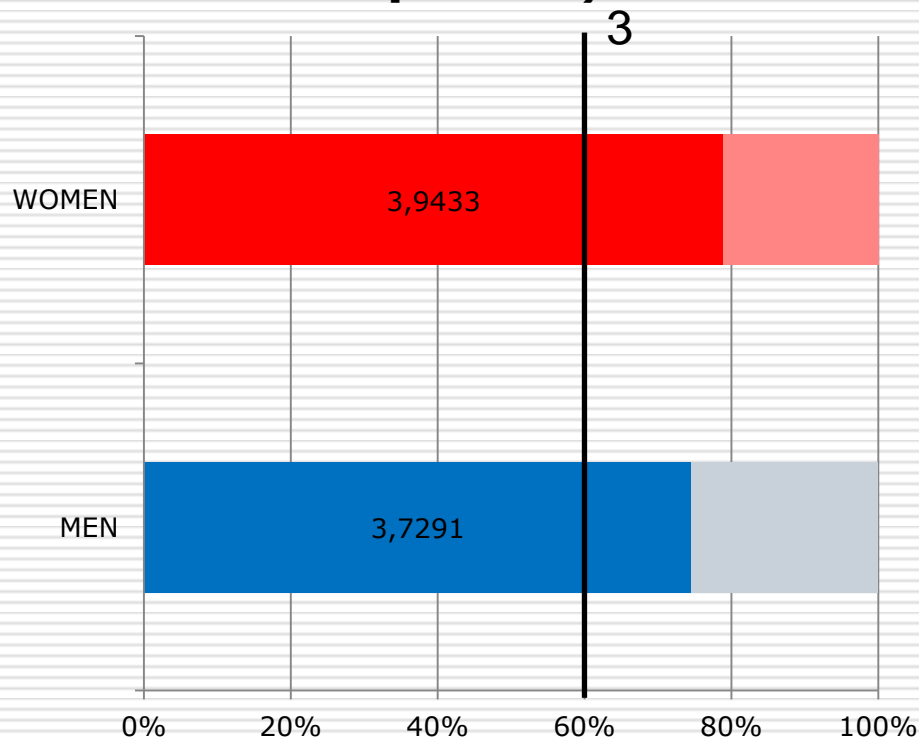
- Δείγμα 418 φοιτητών - ενεργών πολιτών
- Χρήση δύο διεθνώς αναγνωρισμένων ερωτηματολόγιων*
- Αντίστοιχη στατιστική ανάλυση

*'Η στάση των πολιτών απέναντι στις κρατικές δράσεις Κοινωνικής Πρόνοιας' (Ahmed and Jackson 1979) & 'Υλισμός & Μετα-υλισμός' (Inglehart, 1981)

Αποτελέσματα της έρευνας

Ανεξαρτησία από το Κράτος Πρόνοιας

Ανεξαρτησία από το Κράτος Πρόνοιας

Βαθμός **εξάρτησης** από τις κρατικές δράσεις Κοινωνικής Πρόνοιας.

Παράδειγμα ερώτησης:

Το Κράτος θα πρέπει να διασφαλίσει ότι κάθε Έλληνας πολίτης καλύπτει τις βασικές βιοποριστικές του ανάγκες.

(Μ.Ο. 3,84)

Αντίληψη περί της ηθικής των Κοινωνικών Παροχών

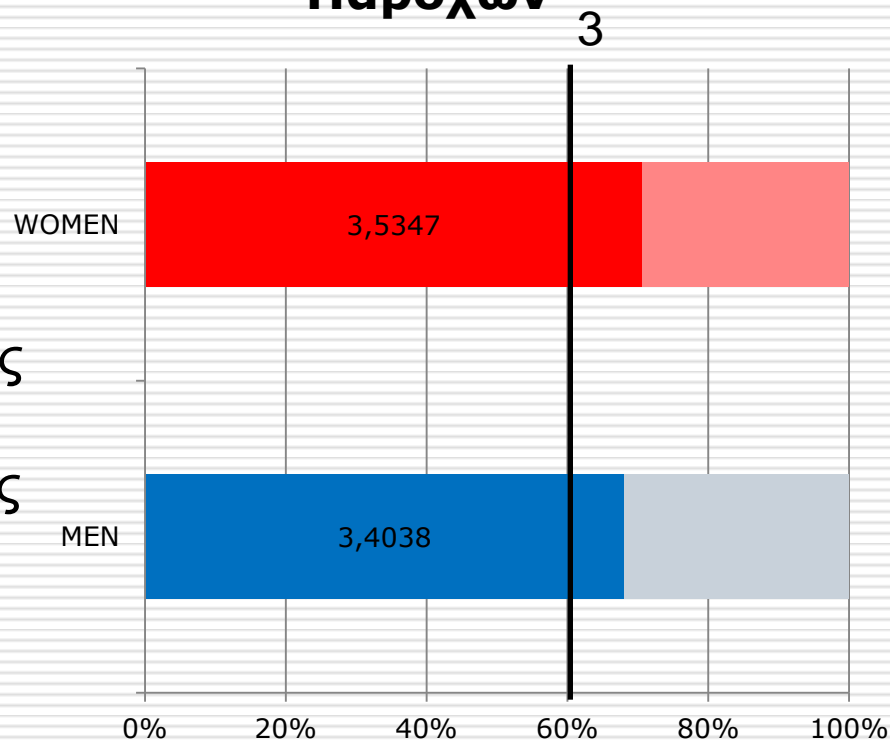
Αντίληψη περί της ηθικής των Κοινωνικών Παροχών

Παράδειγμα ερώτησης:

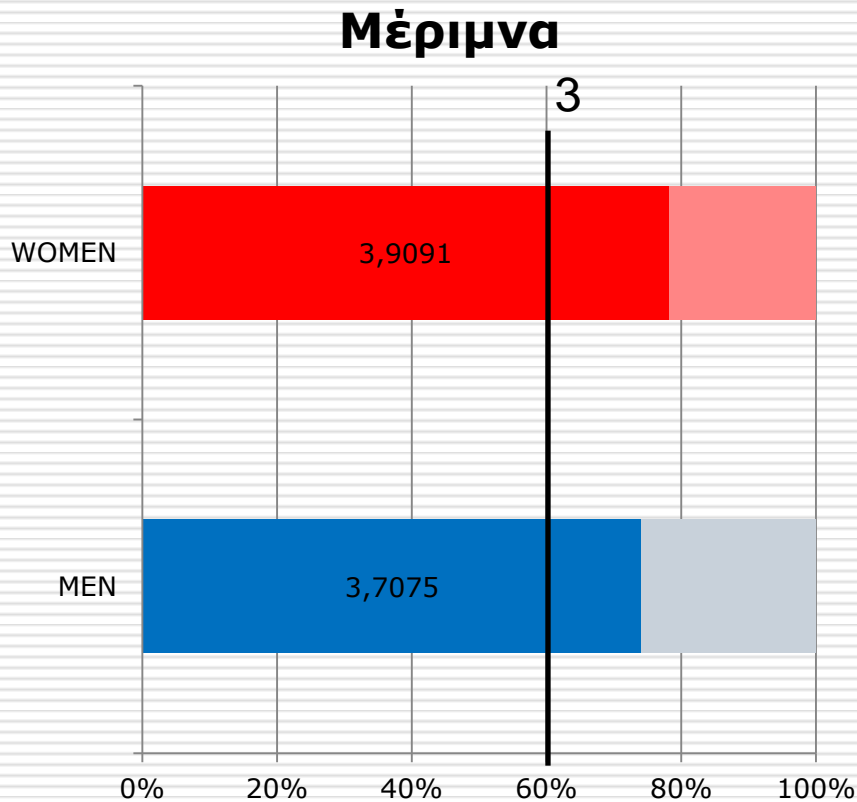
Οι κρατικές παροχές είναι αναγκαίες για εκείνους τους πολίτες που δεν μπορούν να εργαστούν, όπως για παράδειγμα, τους πολίτες που πάσχουν από κάποια αναπηρία.

(Μ.Ο. 3,47)

Ηθική των Κοινωνικών Παροχών

Στάση απέναντι σε όσους βρίσκονται σε ανάγκη, στέρηση ή είναι λιγότερο ευνοημένοι

Στάση απέναντι σε όσους βρίσκονται σε ανάγκη, στέρηση ή είναι λιγότερο ευνοημένοι.

Παράδειγμα ερώτησης : Οι άνθρωποι που βρίσκονται σε ανάγκη αξίζουν την συμπάθεια και την υποστήριξή μας.
(Μ.Ο. 3,82)

Η ηθική της εργασίας

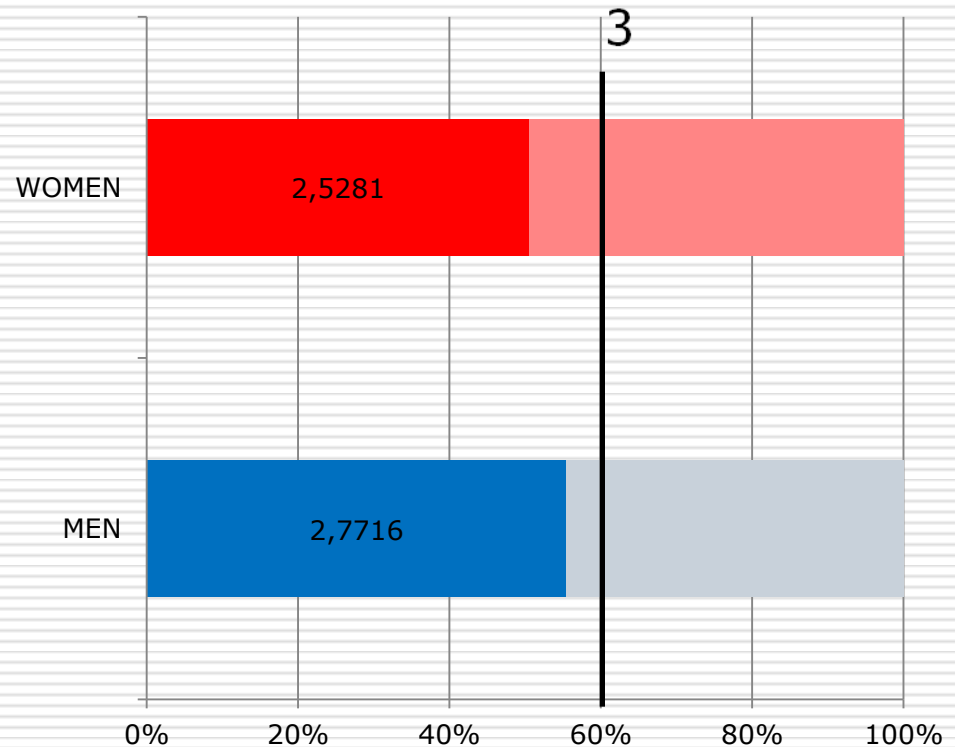
Η ηθική της εργασίας και η στάση απέναντι στην εργασία ως αυτοσκοπός

Παράδειγμα ερώτησης :

Ο άνθρωπος αξίζει να λαμβάνει μόνο τα υλικά αγαθά για τα οποία έχει εργαστεί.

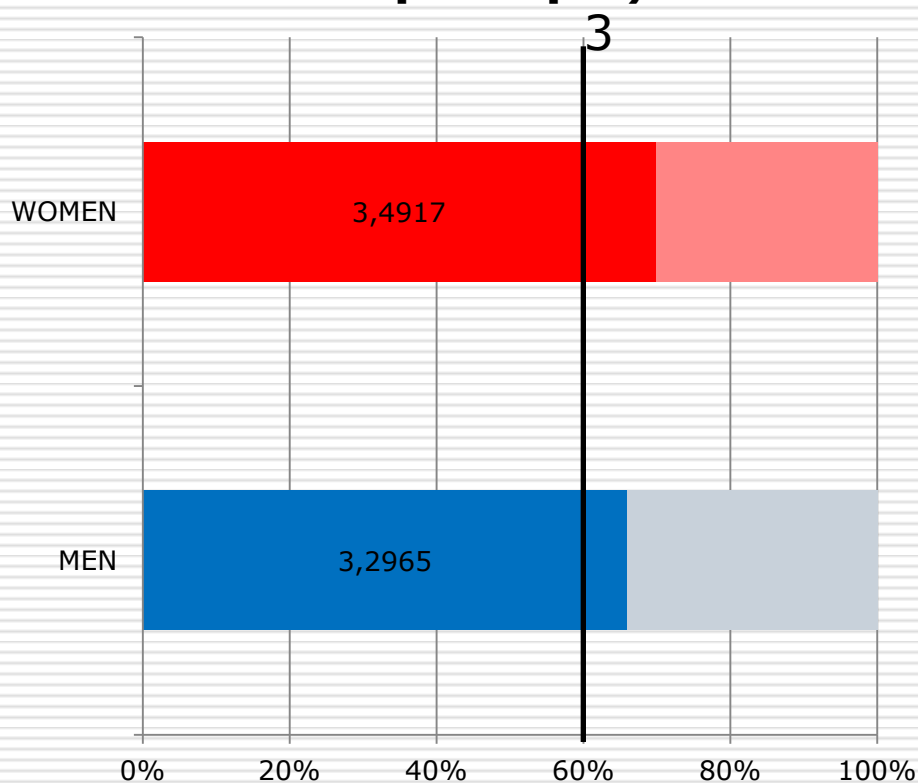
(Μ.Ο. 2,63)

Ηθική της Εργασίας

Αλτρουισμός

Αλτρουισμός

Στάση απέναντι στην
φιλανθρωπία /
Αλτρουισμός

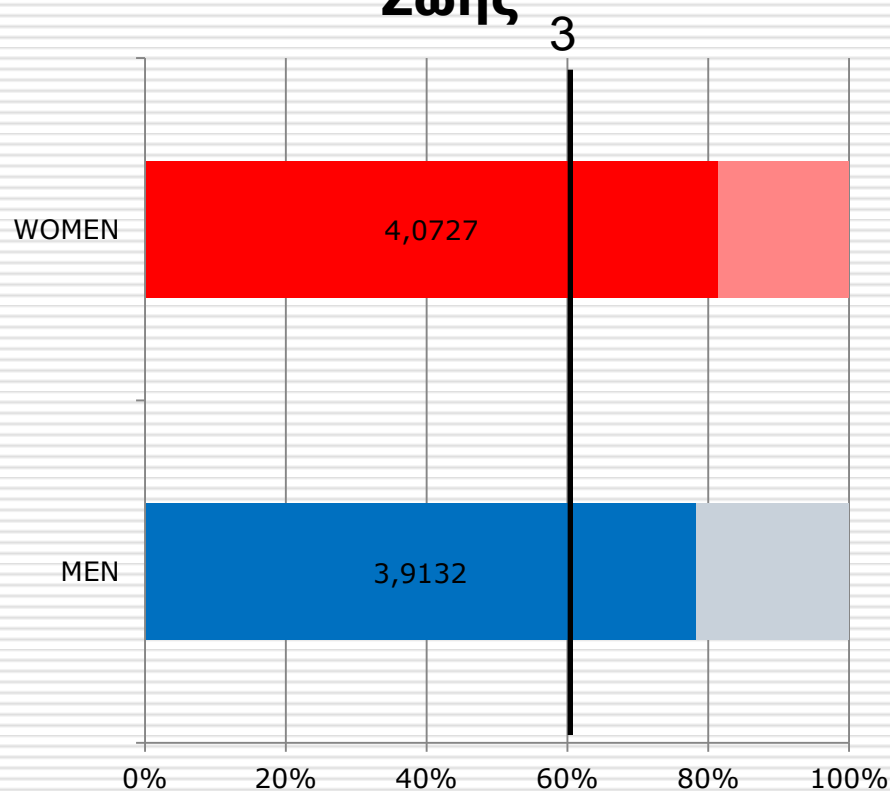
Παράδειγμα ερώτησης: Οι πολίτες που έχουν αρκετά για τον εαυτό τους θα πρέπει να έχουν την υπευθυνότητα να παρέχουν στους πολίτες που έχουν ανάγκη.
(Μ.Ο. 3,40)

Στάση απέναντι στην ασφάλεια και στην ποιότητα ζωής

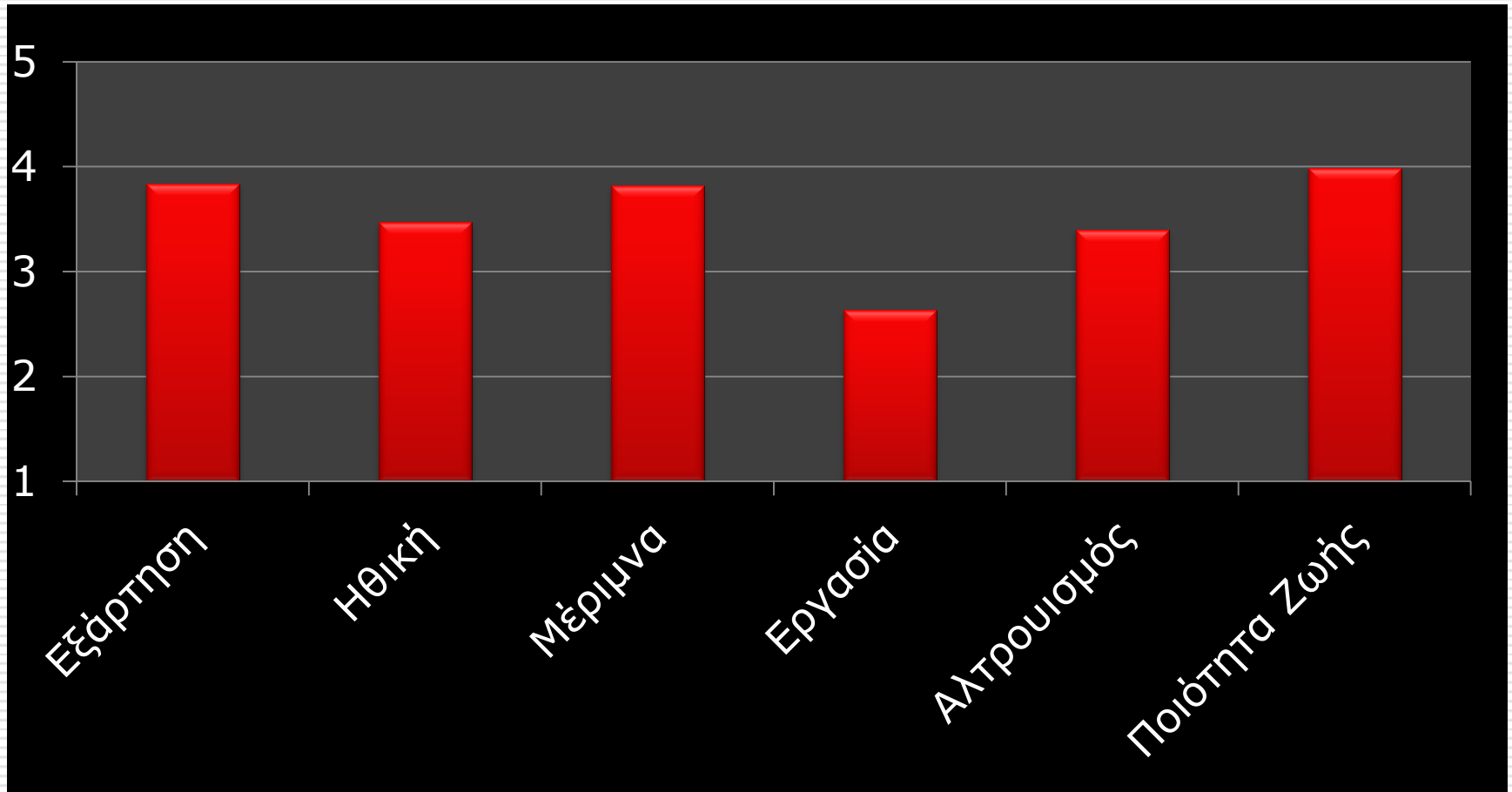
Στάση σας απέναντι στην ασφάλεια και στην ποιότητα ζωής.

Παράδειγμα ερώτησης :
Μετακίνηση προς μια κοινωνία όπου οι ιδέες μετράνε περισσότερο από τα χρήματα.
(Μ.Ο. 3,99)

Ασφάλεια και Ποιότητα Ζωής

Συγκριτική Ανάλυση των Μέσων Όρων των παραγόντων

Αποτελέσματα Γραμμικής Παλινδρόμησης

Η Ασφάλεια & η Ποιότητα Ζωής των πολιτών
εξαρτώνται από τους παρακάτω παράγοντες:

1. Μέριμνα (31,2 %)
 2. Αλtruισμό (21,8 %)
 3. Ηθική της εργασίας (- 18,2 %)
 4. Υποστήριξη από το Κράτος (12,2 %)
-

Συζήτηση & Προτάσεις

Δύο διαστάσεις στις στάσεις των πολιτών:

- Κοινωνικοοικονομική ευαισθησία
- Πολιτικοοικονομική 'αστάθεια'

Ικανότητα Συνέργειας;

Ιεραρχημένες 'Αναγκαίες' πολιτικές διαχείρισης

- ❑ Ισχυροποίηση της παροχής βοήθειας προς τους πολίτες που βρίσκονται σε ανάγκη, έτσι ώστε να αντιπαρέλθουν τα προβλήματα τους (**Μέριμνα**)
- ❑ Ενίσχυση της γενναιόδωρης συνεισφοράς όλων των φορέων (δημόσιων, ιδιωτικών, κερδοσκοπικών ή μη) για τη βοήθεια των πολιτών που δεν είναι τόσο 'καλότυχοι' (**Αλtruισμός**)
- ❑ Αλλαγή των τρόπων/ηθικής μέσω των οποίων η εργασία εμποδίζει τον πολίτη από το να λάβει περισσότερα αγαθά που μπορεί από τη ζωή του (**Ηθική της εργασίας**)
- ❑ Αναδιοργάνωση & επίσπευση του κρατικού σχεδιασμού ως προς την εξυπηρέτηση των πολιτών που βρίσκονται σε ανάγκη (**Κρατικές παροχές**)

Μερικές αδυναμίες 'Αναγκαίων' πολιτικών διαχείρισης της κρίσης

- Αποδιαρθρωμένος δημόσιος τομέας
- Αδύναμο πολιτικό σύστημα
- Ισχνή κοινωνική κουλτούρα, διαφθορά, ατομικά συμφέροντα κτλ,
- Τεχνολογικές υστερήσεις
- Οικονομική 'απραξία' έναντι Μνημονίου, αλλαγών στο διεθνές περιβάλλον κτλ
- Έλλειψη ηγεσίας

Βλ. π.χ.: Τσούκας, Γιανναράς, Ράμφος κτλ

‘Ικανές’ συνθήκες διαχείρισης της κρίσης

- Ηγεσία
 - Όραμα
 - Αρετές
-

Ἰκανές' συνθήκες:

Ηγέτης, Ὅραμα & Αρετές (Πλάτων & Χρύσιππος)

Φρόνηση

(χαριεντότητα, αγαθότητα, μεγαλότητα, καλότητα, ευβουλίαν, ευλογιστίαν, νουνεχίαν, ευμηχανίαν)

Σωφροσύνη

(Ευταξία-πειθαρχία, κοσμιότητα, αιδημοσύνην, εγκράτειαν)

Ανδρεία

(καρτερίαν, θαρραλεότητα, μεγαλοψυχίαν, ευψυχίαν, φιλοπονίαν)

Δικαιοσύνη

(ευσέβεια, χρηστότητα, ευκοινωνίαν, ευσυναλλαξίαν)

.

Τα αντίθετά των παραπάνω είναι κακίες, αδυναμίες της ψυχής
να αντισταθεί στο κακό.

Περιορισμοί της έρευνας

- ❑ Διεξαγωγή σε μία χώρα, Ελλάδα
- ❑ Διεξαγωγή σε μία πόλη
- ❑ Διεξαγωγή σε ένα Πανεπιστήμιο
- ❑ Δείγμα οι φοιτητές

ωστόσο, και άνοιγμα προκλήσεων

Ευχαριστούμε

για την

παρουσία σας

- **Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους φοιτητές που συνέβαλλαν στη διεξαγωγή της έρευνας:** Αλεξανδρίδου Ν., Αναστασίου Σ., Βαρελά Ε., Βασιλειάδου Κ., Βατάλης Α., Γεωργειάδης Γ., Γουγουλιάς Ι., Δημάκης Φ., Δημητριάδης Α., Δόγας-Σπανομαρίδης Κ., Εξάρχου Ε., Ευθυμίου Σ., Ζιούτα Ο., Ζυγός Γ., Θεοδοσίου Ε., Κακάλη Σ., Καραμπάς Α., Καρύδα Μ., Κοτανίδης Θ., Κουζούμη Θ., Λίγα Κ., Μεταξά Σ., Μπάρδα Α., Νικολαΐδης Β., Νικολάου Μ., Νίκου-Λάππας Α., Παλιούρας Δ., Παπαδόπουλος Ι., Παπαδοπούλου Π., Πασαδάκης Δ., Πασχαλίδης Θ., Πέτρου Κ., Πονερίδου Π., Ραδιοπούλου Μ., Σεβαστίδου Α., Σιώπη Μ., Σταθόπουλος Ε., Στόικου Δ., Σωτηριάδου Θ., Τάσσος Δ., Τσαλούκας Σ., Τσίμπος Β., Φραγκάκης Χ., Χαρίση Γ., Χατζής Χ..
-